BOP-opmerkingen bij BERAP 2023

1. Beleidsmatige wijzigingen

Op pagina 1 van de BERAP 2023 wordt een totaalbeeld geschetst van het verloop van de baten en lasten over het gehele jaar 2023. De cijfers van de Primitieve Begroting betreffen de Begroting 2023 ZONDER 1e begrotingswijziging. De 2e kolom geeft het beeld van de Actuele Begroting. Kort samengevat kan het volgende worden gepresenteerd:

	Prim.Begr. (A)	Act.Begr. (B)	Prognose (C)	Verschil (C -/- B)	Verschil (B-/-A)
Baten	68.530	90.701	93.906	3.205	22.171
Lasten	68.523	90.701	92.497	1.796	22.178
Resultaat	7	0	1.409	1.409	-7

In de 1e alinea van het voorwoord wordt aangegeven dat "er een beeld wordt gegeven van de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen van de onderscheiden programma's". We moeten echter constateren dat de "beleidsmatige" wijzigingen (ad k€ 22.171**) in het geheel niet worden toegelicht**. Een deel vloeit natuurlijk voort uit de effecten van de 1e begrotingswijziging. Hiermee was een bedrag gemoeid van k€ 7.164 (zie notitie raadsvoorstel; 22int07546; pag 10). De oorspronkelijke Begroting kende een klein overschot van k€ 7. Het saldo ná begrotingswijziging komt voor 2023 uit een tekort van k€ 7.157 (= M€ 7). We zien nu een verschil in baten en lasten van ca. M€ 22.

Vragen:

1. Waar heeft die overige M€ 15 betrekking op?

2. Speelt hierbij de overheveling budgetten vanuit 2022 nog een rol? Extra onttrekking uit reserve in 2023?
(zie notitie 22int08266 Fin. eindejaarswijzingingen; decembervergadering k€ 1.825)

3. Hoe zijn de Oekraïnemiddelen 2022 én 2023 verwerkt? (resp. M€ 7,1 voor 2022 en M€ 9,3 voor 2023)

2. Financiële ontwikkelingen PR1 t/m PRR4

We kunnen constateren dat de baten en lasten voor de programma's 1 t/m 4 voor de actuele begroting op een nagenoeg vergelijkbaar niveau liggen als de primitieve begroting. Alleen bij *PR1 Wonen en Leven* zien we een toename van M€ 5,4. Dit heeft o.a. betrekking op de bijdrage voor de Vloetbeltverbinding (besluitvorming 1e begrotingswijziging).

Opmerking: Verder geen vragen/opmerkingen.

3. Financiële ontwikkelingen PR5; Financieel gezond

Op pagina 26 worden de (financiële) ontwikkelingen geschetst van het *PR5: Financieel Gezond*. Er wordt nadrukkelijk ingegaan op de verschillen tussen de Prognose uitkomsten ten opzichte van de Actuele Begroting. Met name binnen dit programma treden echter de grote verschillen op bij de actuele begroting versus de primitieve begroting (ruim M€ 22 bij de baten en bijna M€ 15 bij de lasten. In de huidige presentatie van de cijfers is het één "black box". Deze toenames worden in het geheel niet toegelicht. In de bijlage hebben we getracht e.e.a. in de lijn van de primitieve begroting voort te zetten. Voor enkele posten/onderdelen hebben we echter geen concrete (nieuwe) bedragen kunnen ontlenen aan de BERAP 2023. Voor deze posten hebben we vooralsnog het oorspronkelijke bedrag aangehouden. Aangezien bij de 1e begrotingswijziging de kosten van meerdere initiatieven werden gedekt uit de begrotingsmiddelen (c.q. saldo; lees beleidsreserve) zijn de overige mutaties in het BOP-overzicht verrekend met onttrekkingen/stortingen reserves. Het totaal van baten en lasten komt weer overeen met de saldi zoals die genoemd staan in de BERAP 2023.

Resultaten 2021-2023

		(zie B-2023)		excl. 1e B.Wijz.	BERAP 2023			BOP
Resultaten	Jaarrek. 2021	Act.Begr. B2022	Jaarrek. 2022	Begr. 2023	Act.Begr. 2023	Prognose 2023	verschil Progn. vs Act.B.	verschil Act.B. -/- Begr.
Resultaten BOP	-1.157	-4.345	2.997	-629	-7.399	-2.995	4.404	-6.770
Mutaties reserves	-757	4.345	1.224	636	7.399	4.404	-2.995	6.763
Resultaten B&W	**-1.914**	**-**	**4.221**	**7**	**-**	**1.409**	**1.409**	**-7**

Opm. 1. Op dit moment beschikt BOP nog niet over de vergelijkbare cijfers van Jaarrekening 2022 volgens nieuwe programma-indeling.
2. Resultaat 2021 (ad – k€ 1.914) is nog excl. resultaat Bornsche Maten (k€ 10.245) en Dividend Cogas (ad k€ 2.432). Totaalresultaat wordt derhalve k€ 10.763 (conform officiële jaarrekening).

We onderscheiden twee verschillende presentaties omtrent het jaarresultaat. Volgens het beeld van B&W is er in 2023 voor de Actuele begroting sprake van een sluitende begroting (baten en lasten op pagina 4 gelijk op k€ 90.701). De Prognose komt volgens B&W uit op een positief saldo van k€ 1.409. Dit staat in schril contrast met de verwachtingen volgens BOP.

Actuele Begroting: De door het college van B&W gepresenteerde kostendekkende exploitatie, wordt gerealiseerd door een forse onttrekking van k€ 7.399. Volgens BOP kent de Actuele begroting dus een tekort van k€ 7.399.

Prognose: Volgens BOP komt het prognose resultaat uit op een **tekort van k€ 2.995**. Middels een forse onttrekking uit reserves (ad k€ 4.404) komt het resultaat uit **op k€ 1.409 (positief** volgens B&W**)**.

Met name dit grote verschil qua beeldvorming over het te verwachten resultaat 2023 willen wij vanuit BOP graag onder de aandacht brengen van de raadsleden. In het voorwoord wordt door het College van B&W slechts alleen vermeld dat "wordt voorgesteld om deze verbetering conform ons beleid te vereffenen met de reserve beleidsontwikkeling".

Het College verzuimt echter om expliciet te benoemen dat er per saldo k€ 4.404 wordt onttrokken om tot dit positieve resultaat te komen (black box; niet transparant). Bij de behandeling van de Begroting 2024 (novembervergadering) is het verloop (én de verwachte stand) van de reserve weer van belang voor de bepaling van de diverse ratio's. Een definitief beeld van de werkelijke situatie over 2023 wordt pas zichtbaar bij de behandeling van de Jaarrekening 2023 (naar verwachting ergens in juli 2024). Op dat moment heeft de besluitvorming over de Begroting 2024 allang plaatsgevonden en (vooralsnog en voorzover BOP kan overzien) op basis van summiere informatie vanuit het college van B&W.

Opmerkingen BERAP 2023				(zie B-2023)	excl. 1e B.Wijz.	BERAP 2023			BOP
			Jaarrek. 2021	Act.Begr. B2022	Begr. 2023	Act.Begr. 2023	Prognose 2023	verschil Progn. vs Act.B.	verschil Act.B. -/- Begr.
Wonen en Leven	BATEN	**Wonen en Leven**							
		Wonen en bouwen	593	452	452	452	950	498	-
		Ruimtelijke ontwikkeling	25	28	28	28	28	-	-
		Mobiliteit en infrastructuur	77	26	26	26	26	-	-
		Openbare ruimte	1.932	2.009	2.010	2.010	2.010	-	-
		Totaal van de Baten	**2.627**	**2.515**	**2.516**	**2.516**	**3.014**	**498**	**-**
	LASTEN	Wonen en bouwen	1.117	1.557	1.338	1.688	1.907	219	350
		Ruimtelijke ontwikkeling	373	348	362	362	362	-	-
		Mobiliteit en infrastructuur	3.571	2.416	2.636	7.666	2.709	-4.957	5.030
		Openbare ruimte	3.054	3.354	3.612	3.612	3.596	-16	-
		Totaal van de Lasten	**8.115**	**7.675**	**7.948**	**13.328**	**8.574**	**-4.754**	**5.380**
	RESULTAAT	**Saldo**	**-5.488**	**-5.160**	**-5.432**	**-10.812**	**-5.560**	**5.252**	**-5.380**
		Onttrekking reserves (Baten)							
		Toevoeging reserves (Lasten)							
		Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
		Resultaat Wonen en Leven	**-5.488**	**-5.160**	**-5.432**	**-10.812**	**-5.560**	**5.252**	**-5.380**
Duurzame toekomst	BATEN	**Duurzame toekomst**							
		Energietransitie	213	-	-	-	-	-	-
		Circulaire economie	2.692	2.741	2.847	2.847	2.847	-	-
		Klimaat adaptatie	-	-	-	-	-	-	-
		Natuur, milieu en landschap	308	-	-	-		-	-
		Bedrijvigheid & ondernemers	566	46	46	46	46	-	-
		Vrijetijdseconomie	12	-	-	-	-	-	-
		Totaal van de Baten	**3.791**	**2.787**	**2.893**	**2.893**	**2.893**	**-**	**-**
	LASTEN	Energietransitie	294	240	240	456	456	-	216
		Circulaire economie	2.085	2.101	2.203	2.203	2.203	-	-
		Klimaat adaptatie	-	-	-			-	-
		Natuur, milieu en landschap	931	714	745	759	789	30	14
		Bedrijvigheid & ondernemers	331	421	349	349	316	-33	-
		Vrijetijdseconomie	422	418	408	477	302	-175	69
		Totaal van de Lasten	**4.063**	**3.894**	**3.945**	**4.244**	**4.066**	**-178**	**299**
	RESULTAAT	**Saldo**	**-272**	**-1.107**	**-1.052**	**-1.351**	**-1.173**	**178**	**-299**
		Onttrekking reserves (Baten)							
		Toevoeging reserves (Lasten)							
		Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
		Resultaat Duurzame toekomst	**-272**	**-1.107**	**-1.052**	**-1.351**	**-1.173**	**178**	**-299**
Inclusieve samenleving	BATEN	**Inclusieve samenleving**							
		Voorz.Maatschappelijke onderst.	261	150	220	220	301	81	-
		Algemene voorzieningen	10	-	40	40	59	19	-
		Gezondheid	10	-	20	20	246	226	-
		Inburgering en vluchtelingen	3	-	144	144	214	70	-
		Jeugd	28	-	88	88	413	325	-
		Onderwijs	245	313	460	460	670	210	-
		Cultuur	5	11	11	11	18	7	-
		Sport	2.115	1.085	1.180	1.180	2.232	1.052	-
		Werk en inkomen	5.691	5.165	5.313	5.313	5.314	1	-
		Totaal van de Baten	**8.368**	**6.724**	**7.476**	**7.476**	**9.467**	**1.991**	**-**
	LASTEN	Voorz.Maatschappelijke onderst.	6.752	6.141	6.435	6.435	7.377	942	-
		Algemene voorzieningen	1.563	1.653	1.761	1.831	1.855	24	70
		Gezondheid	1.044	1.051	1.053	1.115	1.469	354	62
		Inburgering en vluchtelingen	109	107	251	251	344	93	-
		Jeugd	9.343	7.699	8.323	8.390	9.078	688	67
		Onderwijs	2.423	2.403	2.640	2.640	2.746	106	-
		Cultuur	789	916	633	728	750	22	95
		Sport	4.207	3.869	3.035	4.487	5.692	1.205	1.452
		Werk en inkomen	10.932	10.199	10.676	10.736	11.210	474	60
		Totaal van de Lasten	**37.162**	**34.038**	**34.807**	**36.613**	**40.521**	**3.908**	**1.806**
	RESULTAAT	**Saldo**	**-28.794**	**-27.314**	**-27.331**	**-29.137**	**-31.054**	**-1.917**	**-1.806**
		Onttrekking reserves (Baten)							
		Toevoeging reserves (Lasten)							
		Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-
		Resultaat Inclusieve samenleving	**-28.794**	**-27.314**	**-27.331**	**-29.137**	**-31.054**	**-1.917**	**-1.806**

					(zie B-2023)	excl. 1e B.Wijz.	BERAP 2023			BOP
				Jaarrek.	Act.Begr.	Begr.	Act.Begr.	Prognose	verschil	verschil
				2021	B2022	2023	2023	2023	Progn. vs Act.B	Act.B. -/- Begr.
Bestuur en samenleving		**Bestuur en samenleving**								
	BATEN	Bestuur		82	-	-	-	-	-	-
		Participatie en communicatie		-	-	-	-	-	-	-
		Dienstverlening en digitalisering		451	311	364	364	364	-	-
		Veiligheid en openbare orde		-	-	-	-	-	-	-
		Vergunning, Toezicht en Handhaving		72	-	-	-	-	-	-
		Totaal van de Baten		**605**	**311**	**364**	**364**	**364**	**-**	**-**
	LASTEN	Bestuur		1.512	1.328	1.343	1.343	1.406	63	-
		Participatie en communicatie		26	59	69	69	69	-	-
		Dienstverlening en digitalisering		1.212	1.192	1.256	1.256	1.262	6	-
		Veiligheid en openbare orde		1.660	1.736	1.912	1.977	2.430	453	65
		Vergunning, Toezicht en Handhaving		104	172	52	52	52	-	-
		Totaal van de Lasten		**4.514**	**4.487**	**4.632**	**4.697**	**5.219**	**522**	**65**
	RESULTAAT	**Saldo**		**-3.909**	**-4.176**	**-4.268**	**-4.333**	**-4.855**	**-522**	**-65**
		Onttrekking reserves (Baten)								
		Toevoeging reserves (Lasten)								
		Mutaties reserves		-	-	-	-	-	-	-
		Resultaat Bestuur en samenleving		**-3.909**	**-4.176**	**-4.268**	**-4.333**	**-4.855**	**-522**	**-65**
Financieel gezond		**Financieel gezond**								
	BATEN	Financiën	Restant pagina 28	891	821	683	683	683	-	-
		pagina 68	*Algemene uitkering*	*37.331*	*37.847*	*41.116*	*41.896*	*42.651*	*755*	*780*
			Lokale heffingen	*7.137*	*6.869*	*7.158*	*7.158*	*7.158*	-	-
			Dividend (2021 excl. Cogas)	*1.061*	*1.087*	*1.087*	*1.087*	*1.457*	*370*	-
			Saldo fin.functie	*-41*	*0*	*90*	*90*	*90*	-	-
			Onttrekking reserves	*6.267*	*5.794*	*967*	*22.358*	*21.640*	*-718*	*21.391*
		Vastgoed		1.101	646	646	646	646	-	-
		Grondzaken	2021; Bornsche Maten	1.237	12.480	3.536	3.536	3.845	309	-
		Totaal van de Baten		**54.984**	**65.544**	**55.283**	**77.454**	**78.170**	**716**	**22.171**
	LASTEN	Financiën	Restant pagina 28	868	3.308	2.561	2.561	2.736	175	-
			Onvoorzien	*-*	*15*	*15*	*15*	*15*	-	-
			Overhead	*7.640*	*8.368*	*8.394*	*8.394*	*8.394*	-	-
			Toevoeging reserves	*7.024*	*1.449*	*331*	*14.959*	*17.236*	2.277	14.628
		Vastgoed		1.916	2.167	2.356	2.356	1.893	-463	-
		Grondzaken	2021; Bornsche Maten	987	12.480	3.536	3.536	3.845	309	-
		Totaal van de Lasten		**18.435**	**27.787**	**17.193**	**31.821**	**34.119**	**2.298**	**14.628**
	RESULTAAT	**Saldo**		**36.549**	**37.757**	**38.090**	**45.633**	**44.051**	**-1.582**	**7.543**
		Onttrekking reserves (Baten)								
		Toevoeging reserves (Lasten)								
		Mutaties reserves		-	-	-	-	-	-	-
		Resultaat Financieel gezond		**36.549**	**37.757**	**38.090**	**45.633**	**44.051**	**-1.582**	**7.543**
Grex	0		Grex (baten vanaf B-2022)		-	-				
BORNE TOTAALBEELD	RESULTAAT	Resultaat Wonen en Leven		-5.488	-5.160	-5.432	-10.812	-5.560	5.252	-5.380
		Resultaat Duurzame toekomst		-272	-1.107	-1.052	-1.351	-1.173	178	-299
		Resultaat Inclusieve samenleving		-28.794	-27.314	-27.331	-29.137	-31.054	-1.917	-1.806
		Resultaat Bestuur en samenleving		-3.909	-4.176	-4.268	-4.333	-4.855	-522	-65
		Resultaat Financieel gezond		36.549	37.757	38.090	45.633	44.051	-1.582	7.543
		TOTAAL GENERAAL B&W		**-1.914**	**-**	**7**	**-**	**1.409**	**1.409**	**-7**
		Onttrekking reserves (Baten)		6.267	5.794	967	22.358	21.640	-718	21.391
		Toevoeging reserves (Lasten)		7.024	1.449	331	14.959	17.236	2.277	14.628
		Mutaties reserves		**-757**	**4.345**	**636**	**7.399**	**4.404**	**-2.995**	**6.763**
		RESULTAAT BATEN -/- LASTEN (BOP)		**-1.157**	**-4.345**	**-629**	**-7.399**	**-2.995**	**4.404**	**-6.770**